ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2018

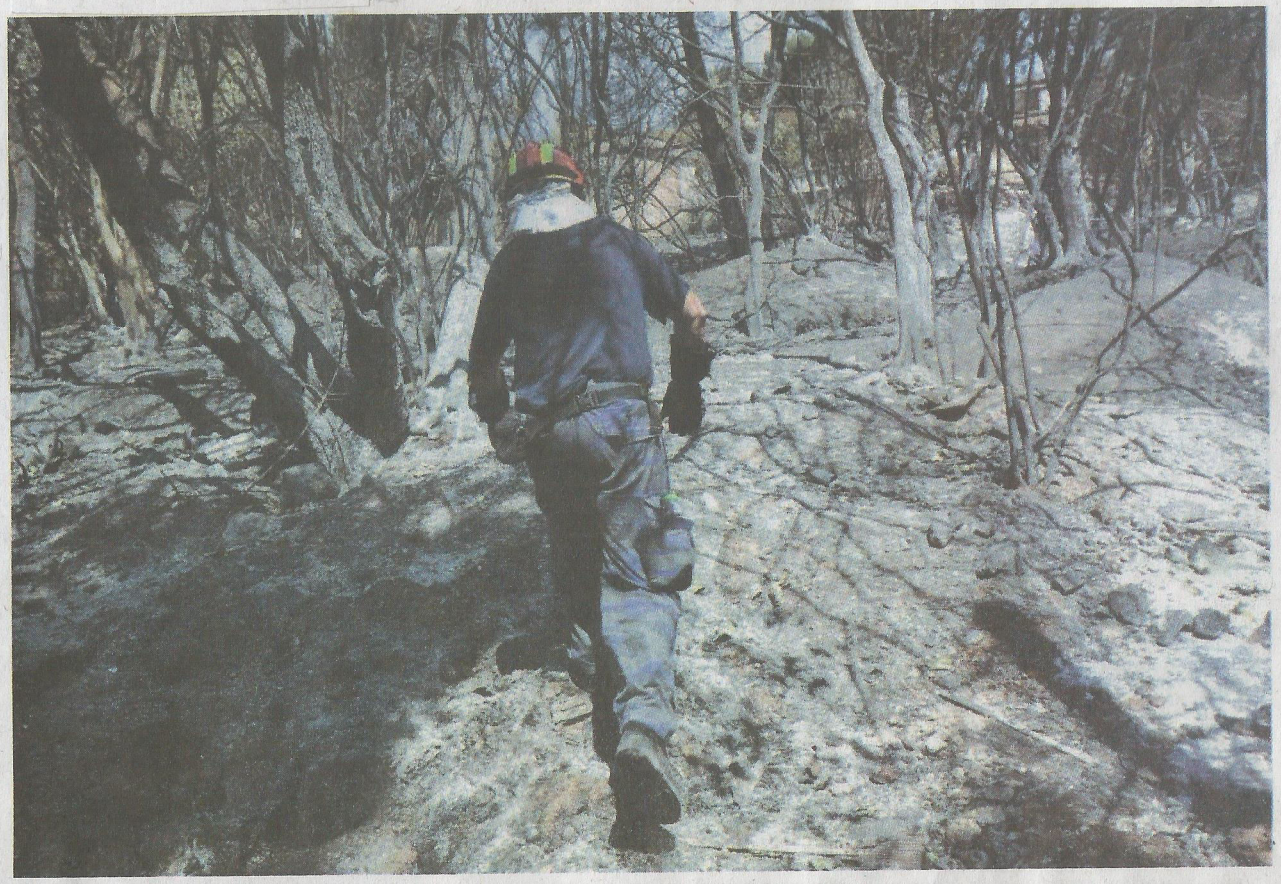

Αλλοθι για την ανεπάρκεια η κλιματική αλλαγή

Της Ζωής Παρμάκη

Καύσωνας, ξηρασία, φωτιές. Οι μεταβολές στα στοιχεία του κλίματος στον πλανήτη είναι ορατές. Ο κόσμος που γνωρίζουμε ναι μεν δεν θα καταστραφεί, όμως θα είναι ένας κόσμος που δύσκολα θα μπορεί να προγραμματίσει τη λειτουργία του και να ελέγξει την πορεία του και αντοχή των υποδομών του.

Η κλιματική αλλαγή βρίσκεται σε εξέλιξη. Τα σημάδια της είναι εμφανή και στη Θεσσαλία. Οι ημέρες καύσωνα αυξήθηκαν, ο τρόπος λειτουργίας των πόλεων αλλάζει καθώς όπως αναφέρουν οι επιστήμονες αν διατηρήσουν τη σημερινή τους δομή δεν θα έχουν να προσφέρουν αξιοβίωτες λύσεις για τους κατοίκους τους. Συγχρόνως είναι αυξημένος ο κίνδυνος πυρκαγιών στα δάση, μειώνονται οι βροχοπτώσεις και οι χιονοπτώσεις, αυξάνεται η ένταση και η συχνότητα των ακραίων καιρικών φαινομένων. Άρα, οι υποδομές που δημιουργήθηκαν θα είναι ανίκανες να ανταποκριθούν στις δύσκολες συνθήκες.

Υπό αυτές τις συνθήκες οι ειδικοί θα πρέπει να σχεδιάσουν το μέλλον της περιοχής, να μάθουν να διαχειρίζονται τον κίνδυνο με στόχο τη διατήρηση των φυσικών οικοσυστημάτων και την αξιοπρεπή επιβίωση των κατοίκων. Η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή οφείλει να ενσωματωθεί και στα αναπτυξιακά προγράμματα που εφαρμόζονται στη χώρα ώστε να προβλεφθούν στρεβλώσεις που δεν είχαν αρχείρισης (Ελασσόνα, Φάρσαλα, Νεοχώρι, Πύλη, Μουζάκι) θα συμβάλλουν στον περιορισμό των καταστροφικών επιπτώσεων από πλημμύρες, εν τούτοις η υλοποίησή τους απέχει πολύ. Δεν έχει γίνει καμία ενέργεια, έστω της επικαιροποίησης και εκπόνησης των αναγκαίων μελετών. Ακόμη και η ολοκλήρωση της Κάρλας, όπως φάνηκε από την πρόσφατη καλοκαιρινή πλημμύρα,

φθούν στρεβλώσεις που δεν είχαν αρχικά εκτιμηθεί και οι οποίες θα περιορίσουν τις επιδράσεις των προγραμμάτων.

«Βρισκόμαστε σε μια πραγματικότητα την οποία ουδείς έχει το δικαίωμα να την αγνοήσει», αναφέρει ο πρώην πρόεδρος του ΓΕΩΤΕΕ, Κώστας Γκούμας, με αφορμή τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στη Θεσσαλία προσθέτοντας «οφείλουμε να επανεξετάσουμε σε όλους τους τομείς, από τις μικρές καθημερινές μας συνήθειες έως τα μεγάλα θέματα της παραγωγής, τις αλλαγές που επιβάλλεται να υπάρξουν. Κατά την άποψη πολλών ειδικών έως σήμερα όχι μόνο δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο, αλλά συχνά χρησιμοποιείται η κλιματική αλλαγή ως άλλοθι για την ανεπάρκεια και απρονοησία των αρμοδίων και από ορισμένους σαν πολιτική ρητορική, χωρίς όμως ουσία και αποτέλεσμα».

ΓΕΩΡΓΙΑ

Νέες αποφάσεις γύρω από τις καλλιέργειες, τα παραγόμενα προϊόντα, τις χρησιμοποιούμενες πρακτικές, τον περιορισμό στην κατάχρηση της ενέργειας απαιτούν οι αλλαγές στη γεωργία. «Πολλές μελέτες και προτάσεις από ιδρύματα, φορείς και μεμονωμένους επιστήμονες υπήρξαν στην κατεύθυνση αυτή. Η πολιτεία όμως διαχρονικά αρκείται σε μια πολιτική και συχνά πελατειακή διαχείριση των θεμάτων αυτών καθώς και την άκριτη εφαρμογή πολιτικών που μερικές φορές έρχονται επεξεργασμένες από κέντρα του εξωτερικού, βασισμένες σε άλλα συμφέροντα και συνθήκες, ξένες προς εκείνα της χώρας μας.

Είναι χαρακτηριστικό ότι η εκπόνηση του Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας (ήδη από το 2010) είχε ως απαραίτητη προϋπόθεση τον καθορισμό της επίσημης αγροτικής πολιτικής για τη γεωργία, κάτι το οποίο ουδέποτε υπήρξε έως σήμερα. Με άλλα λόγια το

η κλιματική αλλαγή

▶ Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Σχέδιο αυτό για τη Θεσσαλία εκπονήθηκε "ερήμην" της αναγκαίας επανεξέτασης των στόχων της γεωργίας και των συνθηκών (υπό τις οποίες θα κληθούν να καλλιεργήσουν οι αγρότες στη Θεσσαλία) που θα προκύψουν με την κλιματική αλλαγή. Δηλαδή κατ' ουσία η γεωργία μας θα συνεχίσει να "βαδίζει" χωρίς την πυξίδα που χρειάζεται στις νέες κλιματικές συνθήκες», υπογραμμίζει.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Στον ενεργειακό τομέα η χώρα ακολουθεί την ευρωπαϊκή πολιτική για μείωση παραγωγής από υδρογονάνθρακες και υποκατάστασή τους από Ανανεώσιμες Πηγές. «Και ενώ οι δυνατότητές μας στον τομέα των ΑΠΕ είναι τεράστιες, παρατηρούμε το Φυσικό Αέριο να αυξάνει δραματικά την παραγωγή ενέργειας, ενώ ταυτόχρονα σημαντικά έργα ΑΠΕ να τίθενται υπό διωγμό. Στη Θεσσαλία είναι γνωστές οι πρόσφατες αντιδράσεις για τα αιολικά πάρκα, ενώ στα υδροηλεκτρικά δεν έχουν τελειωμό οι περιπέτειες των δύο σημαντικών ΥΗΕ στη Μεσοχώρα και τη Συκιά με βασική ευθύνη εμμονικών κυβερνητικών και κομματικών στελεχών του ΣΥΡΙΖΑ» προσθέτει ο κ. Γκούμας.

Ως ακόμα χειρότερη χαρακτηρίζει την κατάσταση στους υδατικούς πόρους, τονίζοντας ότι «το σχέδιο της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση του προβλήματος κινείται σε δύο κατευθύνσεις, αφενός στη μείωση των καταναλώσεων στη γεωργία, αφετέρου στην αύξηση των διαθεσίμων υδατικών πόρων μέσω έργων ταμίευσης νερού. Έως σήμερα δεν έχει υπάρξει ουδεμία εξειδίκευση και κυρίως εφαρμογή μέτρων, δράσεων και έργων σε καμία από τις δύο κατευθύνσεις» αναφέρει.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Πλημμύρες και ξηρασία είναι τα δύο κρίσιμα θέματα που θα απασχολήσουν τη Θεσσαλία σε επίπεδο πολιτικής προστασίας. «Για τις πλημμύρες επιβεβαιώνεται και από φετινά πρόσφατα φαινόμενα ότι δεν είμαστε επαρκώς προετοιμασμένοι. Παρότι τα έργα ταμίευσης που προβλέπονται στο Σχέδιο Διαχείρισης και κυρίως εφαρμογή μέτρων, δράσεων και έργων σε καμία από τις δύο κατευθύνσεις» αναφέρει.

την προσφατη καλοκαιρινή πλημμύρα, δεν αρκεί από μόνη της, χωρίς τα συναφή συμπληρωματικά έργα, να λειτουργήσει αντιπλημμυρικά με ασφάλεια. Μία άλλη περίπτωση που αφορά στην πολιτική προστασία στη Θεσσαλία είναι και αυτή που αφορά στην στενή κοιλάδα του Αχελώου και των επιπτώσεων σε περίπτωση πλημμύρας. Τι θα γίνει αν παρ' ελπίδα τα πλημμυρικά νερά, μέσω της σήραγγας Πευκοφύτου, οδηγηθούν στο Μουζάκι; Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών έκρουσαν τον κώδωνα του κινδύνου. Και στην περίπτωση αυτή οι πολιτικές ευθύνες από τυχόν ζημιές ή και ανθρώπινα θύματα, σίγουρα δεν θα είναι γενικές και αόριστες όπως συνέβη στο Μάτι Αττικής» συμπληρώνει.

ΞΗΡΑΣΙΑ

Σε ό,τι αφορά στην ξηρασία πρέπει να εφαρμοστούν όσα προβλέπει η οδηγία 60/2000 για τα νερά, υπογραμμίζουν οι ειδικοί μεταξύ των οποίων και η ύπαρξη, σε όλα τα υδατικά διαμερίσματά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενός αποθέματος ασφαλείας για περιπτώσεις ξηρασίας. «Είναι επιβεβλημένο και χρήσιμο να προετοιμάζεται κάθε αρμόδιος για ένα τέτοιο ενδεχόμενο στη Θεσσαλία.

Δεν θα πρέπει π.χ. ο Δήμος Λάρισας να βασίζεται μόνο στις γεωτρήσεις για την ύδρευση των Λαρισαίων, αλλά να προετοιμάζεται με τις κατάλληλες μελέτες και στη συνέχεια τα αναγκαία έργα ταμίευσης επιφανειακού νερού (φράγματα στην περιοχή Ελασσόνας)», λέει ο πρώην πρόεδρος του ΓΕΩΤΕΕ για να καταλήξει ότι «μπορεί να μην είμαστε βέβαιοι εάν τα μαθηματικά μοντέλα των επιστημόνων για τις προοπτικές των κλιματικών φαινομένων είναι απολύτως σωστά ή όχι. Όμως όλοι μας και κυρίως οι πολιτικοί μας εκπρόσωποι, οφείλουμε να αλλάξουμε νοοτροπία και να γίνουμε προνοητικοί και αποτελεσματικοί. Οι καιροί ου μενετοί».